

A világ legnagyobb endometriózis-kutatásában a Semmelweis

Egészséges és endometriózissal diagnosztizált nők segítségét is kéri a Semmelweis egy átfogó, nemzetközi kutatáshoz, melyben például az Oxfordi és a dán Aarhus Egyetem is részt vesz. A nemzetközi kutatócsoport a betegség korai diagnózisát és a kezelések felgyorsítását tűzte ki célul. Olyan jelentkezőkre számítanak, akik vállalják, hogy egy éven keresztül minden hónapban kitöltenek egy kérdőívet.

Az endometriózis egy ismeretlen eredetű, krónikus nőgyógyászati betegség, melynek diagnosztizálása a szakirodalom szerint világszerte átlagosan hét évet vesz igénybe. Magyarországon ez négy év; Nagy Britanniában és az Egyesült Államokban kétszer ennyi idő – nyolc, illetve kilenc év.

Endometriózis esetén a méh nyálkahártyájához (endometrium) hasonló sejtek jelennek meg a méhen kívül is, például a kismedencében, a tüdőben, a rekeszizmon, a májon vagy a hasüregben. Míg a peteérés után a megvastagodott endometrium a méhből havonta távozik a menstruáció során, addig más szervekből ez nem tud kiürülni, felhalmozódva pedig összenövéseket és hegesedést okoz.

A betegség fő tünetei a kismedencei fájdalom, a fájdalmas menstruáció, derékfájdalom, fáradtságérzet és gyakori tünet a szexuális együttlétek során tapasztalt kellemetlenség. A legsúlyosabb esetekben pedig meddőséghez is vezethet.

„Sajnos a betegség kezdeti szakaszában jelenleg csak laparoscópiával (kis lyukakat vágva az alhason egy vékony csőre erősített kamerával vizsgálják a kismedencét) lehet megállapítani, hogy valakinek endometriózisa van-e. A betegtörténet és az ultrahang eredmények ugyan már megalapozhatják a gyanút, de a biztos diagnózishoz ez a drága és kellemetlen vizsgálat szükséges” – mondja dr. Bokor Attila egyetemi docens, a Semmelweis Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján működő Minimál Invazív Sebészeti Osztály vezetője.

Ezért a Semmelweis Egyetem kutatói arra kérik a fogamzóképes nőket Európa-szerte, hogy egy évig havi rendszerességgel töltsenek ki egy anonim kérdőívet a [Lucy mobil alkalmazáson keresztül](#). A szakemberek azt remélik, hogy így első kézből gyűjthetnek az endometriózis tüneteire vonatkozó önbevallásos adatokat az érintettektől. Emellett szociodemográfiai, mentális és fizikai egészségügyi információkra, valamint étrendi és egyéb életmódbeli tényezőkre is rákérdeznek, hogy gyorsabbá tegyék az endometriózis felismerését, és új, célzott kezelési lehetőségeket dolgozzanak ki.

“Tízezer endometriózisban szenvedő és tízezer egészséges résztvevőre van szükségünk a minél pontosabb eredmény eléréséhez, de bizakodók vagyunk, ugyanis a Lucy applikáció már egész Európában elérhető nemcsak magyarul, hanem angolul, dánul, franciául, németül, olaszul és svédül is. Kulcsfontosságú, hogy aki feliratkozik, minden hónapban szánjon pár percet a kérdőív kitöltésére, hogy követni tudjuk az állapotukat, és a már diagnosztizált pácienseknél a betegség fejlődését is” – magyarázza dr. Balogh Dóra, a Semmelweis Egyetem tudományos munkatársa.

Az endometriózisnak három fő típusa van: a petefészket, a hashártyát érintő (felszíni) és a mélyen infiltráló, mely több szerve is kiterjedhet.

"Szeretnénk olyan közös jellemvonásokat találni, melyek meghatározzák, hogy az endometriózis melyik formája alakul ki egy-egy páciensnél. Hipotézisünk szerint például a túlzott telített zsír-, vöröshús- és finomított cukor-fogyasztás negatívan befolyásolhatja a betegség fejlődését" – teszi hozzá dr. Bokor Attila.

Az adatokat a svéd KTH Műszaki Egyetem és a Rigai Műszaki Egyetem szakemberei elemzik majd mesterséges intelligencia és gépi tanulás módszerével.

A Lucy alkalmazáson keresztül történő adatgyűjtés az úgynevezett [Finding Endometriosis using Machine Learning](#) (FEMaLe) multidiszciplináris kutatási program része. A Horizon 2020 projekt a dán Aarhus Egyetem koordinálásában európai szakemberek és intézetek bevonásával zajlik, és az endometriózis területén az eddigi egyik legnagyobb kutatási költségvetést, 6 millió eurót tudhat maga mögött. Világviszonylatban ez az eddigi legátfogóbb endometriózis-projekt, mely a betegség minden aspektusára kiterjed.

„Egy nemrégiben megjelent kutatásunk bizonyította, hogy az endometriózisnak és más krónikus fájdalommal járó gyulladós betegségeknek közös genetikai háttere lehet. A FEMaLe projekt keretében zajló Lucy adatgyűjtés megerősítheti az eredményeinket, és hozzásegíthet a kórkép genetikai és klinikai aspektusainak jobb megértéséhez” – fejt ki dr. Christian Becker, az Oxfordi Egyetem Endometriózis Gondozási Központjának (Oxford Endometriosis Care Centre) társigazgatója.

„A tízből egy nőt érintő endometriózis jelentős társadalmi kihívást jelent, a betegségben szenvedők egészségügyi ellátásának költségei például megháromszorozódnak az egészségesekéhez képest. A betegség korlátozhatja a páciensek munkavégzési képességét, társadalmi életüket és kapcsolataikat, illetve negatív hatással lehet mentális egészségükre – a legsúlyosabb esetekben pedig akár meddőséghez is vezethet. Ezért a FEMaLe legfontosabb küldetése, hogy csökkentse a diagnózishoz szükséges időt, új kezelési lehetőségeket tárjon fel, és segítsen javítani a betegségben szenvedő világszerte körülbelül 190 millió nő életminőségét” – magyarázza Ulrik Bak Kirk, az Aarhus Egyetem vezető tanácsadója és a projekt koordinátora.

A FEMaLe-kutatás 2021-ben kezdődött és 2024-ig tart.

A kutatáshoz itt lehet feliratkozni: <https://hellolucy.app/hu>, illetve az alkalmazás a Google Play-ből és az Apple Store-ból is letölthető. A profil létrehozása után, az endometriózis kérdőívek egy felugró ablakban jelennek meg.

A FEMaLe konzorcium magyarországi partnere az "Együtt Könnyebb" Női Egészségért Alapítvány is.

Sajtókapcsolat:

- +36 20 670 1574
- hirek@semmelweis.hu

Eredeti tartalom: Semmelweis Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/6878/a-vilag-legnagyobb-endometriozis-kutatasaban-a-semmelweis/>